

A szülő akkor üt, ha tehetetlennek érzi magát

2016. december 20. 18:39 , Legutóbb frissítve: 2016. december 20. 20:19 Budavári Kata (kata.budavari@mediaworks.hu)

TOLNA MEGYE | A gyermek bántalmazása egyértelműen a szülő tehetetlenségéből fakad. Pedig a fizikai fenyegetés elkerülhető, ráadásul teljes mértékben kerülendő.

A bántalmazást a szülői tehetetlenség szüli.

A fenyegetés helyett rá kell kondicionálni a gyermeket, hogy valami másra reagáljon (illusztráció)

A karácsony a szeretet ünnepe, ugyanakkor nem ritkán feszültség is kialakulhat ebben az időszakban a családtagok között. Király Gabriella, a Tolna Megyei Pedagógia Szakszolgálat főigazgatója, klinikai gyermek-szakpszichológus szerint ha mérgesek vagyunk csemeténkrel, mert bizony ez előfordulhat, meg kell értetnünk vele, hogy magát a cselekedetet nem helyeseljük. A büntetésnél is csak a cselekedetet minősítjük. „Nem szép dolog, hogy nem szedted össze a játékaid”, vagy, hogy „rossz jegyet hoztál haza, mert nem tanultál”. Gyermekünknek tudnia kell, hogy rosszat tett, de azt is, hogy ettől ő maga nem lett rossz ember. A szeretetünk soha ne legyen megkérdőjelezhető. Azok a gyermekek, akik úgy nőnek fel, hogy családjukban gyakori az erőszak, nagy eséllyel maguk is agresszív felnőtté válnak, hiszen ezt a probléma megoldási formát sajátították el. Vagy szorongóak lesznek, hiszen még otthon is félniük kell, nem adatott meg nekik a nyugalom.

Minden családban vannak konfliktusok, de fontos, hogy a gyermek lássa ezek megoldását. Szerencsésebb inkább korlátozást, mint büntetést alkalmazni. A bántalmazást a szülői tehetetlenség szüli. A fenyegetés helyett rá kell kondicionálni a gyermeket, hogy valami másra reagáljon. Itt jöhet szóba a korlátozás, egy játék, egy tablet átmeneti elvétele. Ha a szabályokat következetesen betartják, akkor mindez működni fog. Király Gabriella ugyanakkor azt is kiemelte, hogy a korlátozásnak azonnal követnie kell a helytelenített tettet. Azaz nem mondhatjuk, hogy „majd jövőre”, „majd ha iskolába kerülsz”, mert ezek nem hatásosak.

A szorongásra hajlamos gyermekek a dicsőre fogékonyabbak, míg a kicsit kontrollálatlanabb, nyitottabb, extrovertáltabb személyiségek a büntetésre. Természetesen a megfelelő arányokat is meg kell találni, hiszen a zárkózottabb karakterű kiskorú esetében is kell büntetést alkalmazni, ha szükséges. A dicsőre lehet verbális és testi kontaktuson keresztül is megtörténhet, amikor például megsimogatjuk egy gyermek fejét, miközben azt mondjuk, hogy ügyes voltál. Persze ennek akkor van értelme, ha nem egy már természetes cselekedetet, hanem újdonságnak számító jótétéménnyel kapcsolatban nyilatkozunk elismerően.

Tudja a gyerek, hogy mi történik

A szülők közötti veszekedésnél, vitánál pedig tudnunk kell: a legfiatalabbak pontosan tudják, hogy mi történik. Még akkor is, ha az a „színfalak” mögött zajlik, és például akkor kap hajba apa és anya, amikor azt gondolják, hogy a csemete már alszik. Király Gabriellától megtudtuk, a gyerekek sokkal jobban veszik a nem verbális jeleket, mint a felnőttek. Azért, hogy ne szorongjon, és ne legyen bizonytalan, a legjobb, ha a család legfiatalabb tagjaival is őszinték vagyunk. Elmondhatjuk nekik, hogy a szülők között előfordulhatnak nézeteltérések, de ezek nem vezetnek feltétlen váláshoz.

Ne adja ki a kezéből az gyeplőt

Király Gabriella azt is elmondta: nemcsak az a helytelen, ha bántanak egy gyereket, de az is, ha a szülő a haverja vagy barátja akar lenni csemetéjének. Egyszerűen azért, mert a szülő felelőssége, hogy a gyereke megtanulja-e a szabályokat. Az irányítást a felnőtt nem adhatja ki a kezéből, hiszen ő ismeri a korlátokat, a szabályokat, ő tudja eldönteni: mi a jó és mi a rossz. Tetszik vagy sem, ez a kapcsolat nem egyenrangú, hanem alá- és fölérendelt viszony, melyben kiemelt cél a gyermek biztonságának megőrzése, és hogy kiegyensúlyozott, okos, boldog felnőtt váljon belőle.

Meglepő eredményt hozott

Az Ökumenikus segélyszervezet nemrégiben készített kérdőíves felmérésén 1100 diákot is megkérdezett. A válaszok a kutatókat is meglepték. A tanulók 16,65 százaléka gondolja úgy, hogy a családja nem veszi észre, ha bántja valami; 23,8 százalékuk volt már szemtanúja szülők közti hangos veszekedésnek és fenyegetőzésnek; 13,95 százalékuk azt mondta, a szülők sokat kiabálnak egymással és vele is. A válaszadók 8,28 százaléka azt is látta, hogy a szülei megütik egymást. A szakemberek szerint a kicsik a rossz hangulatot érzékelik, a nagyok viszont magukat hibáztatják ilyenkor, mondván: biztos velem van gond.